

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 9C/5/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8224200141
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Tomáš Saraka
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2024:8224200141.1

Uznesenie

Okresný súd Bardejov v spore žalobcu A. B., nar.XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX proti žalovaným 1./ B. D. 2./ E. D., 3./ F. D., 4./ F. D., 5./ E. D., 6./ G. H., 7./ F. C. a 8./ I. J. o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti takto

rozhodol:

- I. Súd konanie **zastavuje**.
- II. Náhradu trov konania stranám sporu **nepriznáva**.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 15.01.2024 domáhal, aby súd zrušil podielové spoluvlastníctvo žalobcu a žalovaných k novovytvorenej parcele C KN 3438- orná pôda vo výmere XXXX m² k.ú. C., tak ako je táto zakreslená na GP DGRS, s.r.o., Hurbanova 11, 085 01 Bardejov, číslo plánu XXXXXXXX-XX/XXXX, zo dňa 8.9.2021, overený dňa 10.3.2022, číslo K./XXXX, ktorá bola vytvorená z časti parcely E KN 270/2- orná pôda vo výmere XXX m², vedenej na LV č.XXXX k.ú. C. a z časti parcely E KN 269/2 – orná pôda vo výmere XXX m², vedenej na LV č.XXXX k.ú. C. a vykonal jeho vyporiadanie tak, že ju prikáže do výlučného vlastníctva žalobcu s povinnosťou žalobcu vyplatiť žalovaným v žalobe uvedenú náhradu za ich spoluvlastnícke podiely.

2. Ako žalovaných v žalobe žalobca označil osoby, pri ktorých je na ním predložených listoch vlastníctva u všetkých uvedené, že ide o osoby zomrelé a ktoré svoje spoluvlastnícke podiely nadobudnúť mali ešte v rokoch 1887, 1902, 1903, 1922, 1933 a 1935. Žalobca v žalobe uviedol, že títo všetci pzkn. spoluvlastníci sú v obci C. neznámi, nezvestní, zomreli na neznámom mieste a obec C. nemá o nich, ani o ich právnych nástupcoch žiadne poznatky a vedomosti, kde sa zdržujú. Uviedol, že podľa LV č.XXXX E. XXXX k.ú. C. podiely týchto spoluvlastníkov spravuje Slovenský pozemkový fond, ktorý v žalobe označil za zástupcu žalovaných ako neznámych vlastníkov. Žalobca predložil k žalobe aj potvrdenie Obce Kurimka zo dňa 11.12.2023 v ktorom obec v súvislosti so spoluvlastníkmi nehnuteľnosti označenými tu ako žalovaní v 1./ až 8./ rade uviedla, že títo zomreli na neznámom mieste a obec nemá o nich, ani o ich právnych nástupcoch žiadne poznatky a vedomosti kde sa zdržujú.

3. Súd, po oboznámení sa s obsahom žaloby a po splnení povinnosti vyplývajúcej mu z ust. § 161 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) kedykoľvek počas konania skúmať, či sú splnené procesné podmienky zistil, že konanie vo veci je potrebné ako celok zastaviť z dôvodu neodstrániteľného nedostatku procesných podmienok, nakoľko ako žalovaní v 1./ až 8./ rade sú označené osoby mŕtve, ktoré nemajú procesnú subjektivitu.

4. Podľa § 161 ods.1 a 2 CSP ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania

prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky"). Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

5. Podľa § 61 CSP procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

6. Podľa § 62 CSP ak strana nemá procesnú subjektivitu, súd konanie zastaví.

7. Podľa § 7 Občianskeho zákonníka spôsobilosť fyzickej osoby mať práva a povinnosti vzniká narodením. Túto spôsobilosť má aj počaté dieťa, ak sa narodí živé. Smrťou táto spôsobilosť zanikne.

8. Nakoľko priamo zo žaloby, ako aj zo žalobcom predložených listov vlastníctva č.XXXX E. L.XXXX pre k.ú. C. a tiež z potvrdenia obce Kurimka zo dňa 11.12.2023 vyplýva, že žalovaní v 1./ až 8./ rade sú osoby dávno mŕtve, bez procesnej subjektivity, je zrejmé, že v prípade všetkých tu označených žalovaných ide o osoby zomrelé pred podaním žaloby, preto uvedený nedostatok procesných podmienok nie je možné nijako odstrániť a súd ani nemôže pripustiť, aby na ich miesto vstúpil do už začatého konania subjekt s právnou subjektivitou. Všetci označení žalovaní zomreli ešte pred začatím konania doručením žaloby súdu (§ 156 CSP), čím stratili spôsobilosť na práva a povinnosti a tým aj procesnú subjektivitu. Smrť označenej strany sporu pred začatím konania signalizuje existenciu nedostatku procesných podmienok, ktorý nie je možné zhojiť. Keďže všetci žalovaní zomreli ešte pred začatím konania, v danom prípade neprichádza do úvahy postup podľa § 63 CSP ani postup podľa § 80 CSP. Jedná sa o neodstrániteľný nedostatok procesných podmienok. Na základe uvedeného nie sú splnené procesné podmienky a preto súd konanie vo veci v zmysle § 62 CSP bez ďalšieho zastavil.

9. Majúc na pamäti princíp právnej istoty (článok 2 základných princípov CSP) súd v súvislosti so svojim záverom o neodstrániteľnom nedostatku procesných podmienok vo vzťahu k žalovaným poukazuje analogicky napr. na uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp.zn.6Co/88/2021 (vid' najmä body 21 až 25 jeho odôvodnenia).

10. Zároveň, rovnako ako Krajský súd v Košiciach v tam súdnej veci, aj tunajší súd poukazuje v tejto súvislosti na závery obsiahnuté v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/11/2016 z 24.2.2016, ktoré rieši otázku postavenia Slovenského pozemkového fondu pri zastupovaní neznámych vlastníkov v konaní pred súdmi. Z tohto rozhodnutia vyplýva, že Slovenský pozemkový fond síce zastupuje neznámych vlastníkov, avšak musí ísť o neznámych vlastníkov s právnou subjektivitou. Z uvedeného vyplýva, že sa musí jednať o žijúce fyzické osoby (resp. existujúce právnické osoby) a Slovenský pozemkový fond teda nemôže zastupovať už nežijúcich neznámych vlastníkov. Obdobné sú aj závery, ktoré Najvyšší súd SR vyslovil v rozhodnutí sp. zn. 8Cdo/31/2018 zo dňa 15.4.2019. Rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn.6Cdo/11/2016 zároveň dáva odpoveď aj na otázku, ako správne označiť stranu sporu v prípade, že ide o mŕtveho vlastníka a dedičia (právni nástupcovia) po ňom nie sú známi s tým, že nikdy však nemožno za stranu sporu označiť priamo mŕtveho vlastníka, lebo ten nemá procesnú subjektivitu. Ako vyplýva aj z vyššie uvedených súdnych rozhodnutí, v prípade, ak by nebolo možné zistiť, kto je právnym nástupcom žalovaného ako posledného vlastníka nehnuteľnosti, je možné v žalobe označiť ako žalovanú stranu nezisteného právneho nástupcu posledného vlastníka. Riešením, ako tento problém preklenúť, sa teda javí len druhové pomenovanie označenia účastníka majúceho byť zastúpeného Slovenským pozemkovým fondom v takomto prípade, napr. spôsobom „Neznámy (resp. nezistený) vlastníka nehnuteľností ..., zast. Slovenským pozemkovým fondom ...“ alebo „Neznámy (nezistený) právny nástupca ostatného pozemkovoknižného vlastníka menom ..., zast. Slovenským pozemkovým

3

9C/5/2024

fondom, ...“

11. Nikdy však nemožno za žalovaného označiť priamo zomrelého spoluvlastníka, lebo ten nemá právnou subjektivitu a osoba bez právnej subjektivity nemôže byť ani zastúpená (tu Slovenským pozemkovým fondom). Ani v prípade, ak by žalobca v priebehu konania chcel tu uvedený nedostatok procesných podmienok konania odstrániť tak, že by navrhol pokračovať v konaní s dedičmi po mŕtvych žalovaných (či už na základe vlastného zistenia alebo na základe zistenia súdu), ktorí zomreli pred podaním žaloby, nebolo by to možné, lebo nedostatok spôsobilosti byť účastníkom je neodstrániteľnou vadou

konania a vedie preto bez ďalšieho k zastaveniu konania. Ak v žalobe označená strana sporu nemá právnu subjektivitu, teda nie je spôsobilá byť účastníkom súdneho konania (nemá procesnú subjektivitu), napr. obchodná spoločnosť zanikla výmazom z obchodného registra pred začatím konania alebo fyzická osoba zomrela pred začatím konania, súd nemôže pripustiť, aby na jeho miesto vstúpil do už začatého konania subjekt s právnou subjektivitou. Nedostatok spôsobilosti byť účastníkom konania je neodstrániteľným nedostatkom podmienky tohto konania, pre ktorý treba konanie zastaviť. Súd nesmie poučovať účastníka o jeho hmotnoprávných oprávneniach a účinkoch jeho úkonov, ktoré na súde uplatňuje, teda ani o tom, či a ktorý účastník má byť aktívne alebo pasívne legitimovaný, lebo by to bolo v rozpore so zásadou rovnosti účastníkov konania (rozsudok NS SR z 28.11.2001 sp.zn. 5Cdo/130/01, podľa novej právnej úpravy sa účastníkom konania myslí strana sporu). K uvedenej problematike pozri aj rozhodnutie R 65/96.

12. Pre úplnosť súd uvádza, že žalobca už totožnú žalobu s totožným označením žalovaných na tunajšom súde podal (konanie o nej vedené bolo pod spisovou značkou SK-4C/13/2023), pričom pri výsluchu dňa 23.06.2023 v rámci postupu podľa § 138 Civilného sporového poriadku, ktorého dôsledkom bolo späťvzatie žaloby žalobcom a zastavenie konania bol procesne poučený o nesprávnosti takého označenia žalovaných a možnostiach ako postupovať v prípade, že dedičia, resp. právni nástupcovia po zomrelých spoluvlastníkoch nie sú známi, vrátane poučenia o možnosti obrátiť sa na advokáta, resp. Centrum právnej pomoci. Keďže napriek uvedenému procesnému poučeniu aj aktuálne podaná žaloba obsahuje totožný nedostatok procesných podmienok (ako žalovaní sú označené osoby dávno mŕtve), súdu neostávalo iné, než konanie zastaviť, čo nebráni podaniu novej žaloby.

13. O trovách konania súd rozhodol podľa § 256 ods.1 CSP v spojení s § 262 ods.1 a 2 CSP. K zastaveniu konania došlo z dôvodu úmrtia žalovaných pred podaním žaloby, teda procesným zavinením žalobcu avšak nárok na náhradu trov konania niet komu priznať, nakoľko žalovanými sú osoby mŕtve. Preto súd v zmysle § 262 ods.1 a 2 CSP nevyhradil rozhodnutie o výške trov konania samostatnému uzneseniu, nakoľko nebolo by v ňom o čom rozhodovať, ale o nároku na náhradu trov konania priamo rozhodol tak, že náhradu trov konania stranám sporu nepriznal.

14. Nakoľko ku dňu vydania tohto uznesenia súd neviduje úhradu súdneho poplatku za žalobu (spolu so žalobou súdny poplatok zaplatený nebol a nedošlo ešte ani k výzve súdu žalobcovi na jeho zaplatenie), rozhodnúť o jeho vrátení nebolo možné. V prípade dodatočného zistenia úhrady súdneho poplatku za žalobu žalobcom súd o jeho vrátení rozhodne osobitným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní od dňa jeho doručenia na Okresný súd Bardejov.

V odvolaní sa má uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka konania, ďalej sa má uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

4

9C/5/2024

Rozsah , v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.